GAZETA KRAKOWSKA

Nro 105.

Z Krakowa dnia 31 Grudnia 1823 Roku we Srodę.

— Z *Krakowa.* —

Na 9tym Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 9go Grudnia 1823 r.

Reprezentant Adam Krzyżanowski, Prezyduiący w Kommissyi kwalifikacyiney w skutek Artykułu III. Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne, odczytał Izbie Prawodawczey listy Kandydatów na Urzędy wakuiące przez Kommissyią kwalifikacyiną ułożone, i po oznaymieniu kwalifikacyi przez każdego Kandydata podaney, oddał te Prezyduiącemu w Zgromadzeniu.

Reprezentant X. Dzianott w dopełnieniu obowiązku przez Bractwo Miłosierdzia i Banku pobożnego na podanie Szanownego Radzcy i Członka tego Bractwa P. Macieia Stummer włożonego; udzielaiąc Reprezentancyi wiadomość o wyśledzeniu potomków z prostey linii Wiekopomnego Założyciela Bractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego ś. p. Xdza Piotra Paweskiego Skargi, znayduiących się w Państwie Cessarsko - Rossyiskiem uczynił wniosek do uposażenia iednego z tych Młodzienca Pawła Skargi przez umieszczenie na Budżecie Akademickim udziału na edukacyią dla tegoż rocznie Złp. 600 przez lat 6, dodaiąc że Bractwo Miłosierdzia w stosónku swych funduszów uposażyło drugiego brata Piotra Skargę przez wyznaczenie na ukończenie edukacyi rocznie Zlp. 600.

Po poparciu Wniosku tego przez Reprezentanta Lipczyńskiego Izba Prawodawcza postanowiła wniosek Reprezentanta X. Dzianott przesłać Rządzącemu Senatowi do urzędowego użycia.

Reprezentant Assessor Seymu Florkiewicz odczytał Izbie Prawodawczey przesłane na swe ręce przez Reprezent: Kocieńskiego dla słabości zdrowia nie mogącego dzielić prac Seymowych przełożenie kompanii Kopalń Iennych Galmanu i Węgla przeciw wymaganey od teyże dziesięcinie.

Reprezentant Librowski przymawiaiąc się oznaymił: iż spostrzegaiące się nowe prawo w żądaniu dziesięcin od Kopalń, iest przeciwne Uchwale zeszłego Seymu, który deliberuiąc nad proiektem kopalnianym nieprzyiął zasad przez Senat proponowanych, był zatem Mówca zdania, iż postanowienie dziesięcin nie iest attrybucyią Senatu, lecz należy oczekiwać decyzyi Izby Prawodawczey nad wprowadzonym tego Seymu proiektem w deliberacyi Kommissyi Seymowych zostaiącym.

Marszałek Seymu zwracaiąc porządek Obrad Seymowych do Art: 127 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne wezwał Izbę Prawodawczą do oświadczenia się nad kwalifikacyią wprowadzonego wniosku o dziesięcinach od Kopaln.

Izba Prawodawcza iednomyślnie postanowiła ten przesłać Senatowi.

Reprezentant Leszczyński złożył Izbie Prawodawczey myśli Obywatela w zamiarze utworzenia Towarzystwa Ogniowego, na swe ręce złożone; po odczytaniu Izba Prawodawcza postanowiła udział tychże Senatowi.

Reprezentant Czerniński odczytał prośbę Pani Katarzyny Bartsch, Wdowy po zmarłym Senatorze Walentym Bartsch pozostałey o wyznaczenie pensyi Wdowiey.

Prośbę tę odesłano do Senatu; podobnież nastąpił udział Senatowi

Prośby Jana Galli Kandydata Sztuki Rzeźbiarskiey, o udzielenie kwoty 1200 Złp. na ukończenie udoskonalenia się w tey sztuce przez Reprezentanta Librowskiego przedstawioney.

Prośby X. Prowincyała XX. Franciszkanów Krakowskich o exkameracyią summy 1000 Złp. przez ś. p. X. Joachima Szpondowskiego Exprowincyała Franciszkańskiego na kamienice Soczyńskich i Baniakowskich w Krakowie wypożyczoney, z oznaczeniem tey summy na reparacyią Kościoła, przez Reprezentanta Białeckiego złożoney,

Prośby Jacka Drelinkiewicza o wsparcie pieniężne na reparacyią Domu przez Reprezent: Trzcińskiego wniesioney, następnie

Marszałek Seymu podnoszące materyią kwalifikacyi Kandydatów na Urzędy wakuiące przez Kommissyią kwalifikacyyną wprowadzoną, oznaymił Izbie Prawodawczey, iż w porządku Artykułu 114 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne wskazanym, po rozpisaniu Listy Kandydatów w tylu exemplarzach ile iest Członków Seymuiących w dniu iutrzeyszym nastąpi obiór Urzędników.

Reprezentant Kalinka będąc z podania Zgromadzeń Gminnych umieszczony na Liście Kandydatow do Urzędu Sędziego dożywotniego i czasowego Sądu Appellacyynego odstąpił od tey kandydacyi, zastrzegaiąc sobie względy Reprezentancyi do Urzędu Sędziego dożywotniego lub czasowego przy Trybunale I. Instancyi.

Reprezentant Nowicki na żądanie P. Jana Mieroszewskiego podanego na Kandyd-ta do Urzędu Sędziego Pokoiu Okręgu Krzeszowieckiego, przedstawił: iż tenże z względu zamieszkania w innym Okręgu nie może przyiąć tey posługi publiczney, gotów iednak poświęcić się przy zdarzonym wakansie w Okręgu swego zamieszkania.

Izba Prawodawcza przyiąwszy powyższe przełożenie poleciła Kancellaryi swey usunięcie z Listy Kandydatów do Urzędu Sędziego Appellacyynego dożywotniego i czasowego Reprezentanta Kalinki, a do Urzędu Sędziego Pokoiu Okręgu Krzeszowickiego P. Jana Mieroszewskiego.

Reprezentant Krzyżanowski Prezyduiący w Kommissyi kwalifikacyyney odczytał uzupełnioną przez podanie kwalifikacyią P. Onufrego Męcińskiego.

Gdy w podaniu swem tenże Kandydat zażądał umieszczenia do Urzędu Sędziego dożywotnego i czasowego tak w Sądzie Appellacyynym, iak w Trybunale I. Instancyi; na przymówienie się Reprezent: Kadłubowskiego, iż umieszczenie na Liście Kandydatów winno bydź tylko dopełnione w stosunku podania przez Zgromadzenie Gminne.

Izba Prawodawcza stosuiąc się do podania Zgromadzenia Gminnego, gdy przez te P. Onufry Męciński został tylko umieszczony za Kandydata do Urzędu Sędziego Apellacyynego ograniczyła kandydacyią tegoż wyłącznie tylko do Urzędu Sędziego Appellacyynego dożywotniego i czasowego,

W końcu nastąpiły propozycyie Kandydatów na Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu, i proponowanemi zostali:

przez Reprezentanta Krzyżanowskiego, Reprezentant X. *Dubiecki* Delegowany z Kapituły.

przez Reprezentanta Librowskiego, Reprezentant *Woźniakowski*, Delegowany z Akademii.

przez Reprezentanta Lipcyńskiego, Reprezentant Kryspin Hrabia *Zeleński*.

przez Reprezentanta Kadłubowskiego, P. Felix *Słotwiński* dotychczasowy Członek Wielkiey Rady

przez Reprezentanta Nowickiego, Reprezentant Xiądz *Dziannott*,

a Reprezentant Florkiewicz odwołał się do podaney o tę dostoyność prośby P. Jana Mieroszewskiego, poczem

Na przymówienie się Reprezentanta Librowskiego Izby dla słabości kilku Członków Reprezentancyi, odłożyć obiór Urzędników do przyszłego tygodnia.

Marszałek Seymu za zgodą Izby Prawodawczey oznaymił, że Obior Urzędników nastąpi dnia 15 Grudnia, i odroczył Posiedzenie Seymu do dnia iutrzeyszego 13 Grudnia.

Na totym Posiedzeniu Seymu d. 13 Grudnia 1823 r.

Prezyduiący w Kommissyi kwalifikacyyney Reprezentant Adam Krzyżanowski odczytał wniesione o dostoyność Członka Wielkiey Rady Uniwersytetu Jagiellońskiego podania P. Piekarskiego Vice Prezesa Sądu Appellacyynego i Reprezentanta Woźniakowskiego Delegowanego z Akademii.

Izba Prawodawcza wysłuchawszy odznaczaiące się kwalifikacyie powyższych Kandydatów poleciła tychże domieścić na Liście.

Reprezentant Rudowski przedstawił Izbie Prawodawczey żądanie Gromady wsiów Grzegórzki, Piaski i Dąbie o umorzenie zaległości z podatku dymowego za byłego Rządu Xięztwa Warszawskiego w czasach woiennych i wylewu Wisły wynikłey.

Reprezentant Librowski zastanowiał się nad wymaganiem od proszących Włościan powyższey zaległości podatkowey, gdy przeszłoroczney Reprezentancyi kwota Złp. 911 między Inexigibiliami, iako umorzona przyięta została, był zatem zdania, ażeby tę kwotę odkryślić, iako umorzoną.

Marszałek Seymu zostawuiąc Senatowi wyiaśnienie przedmiotu petycyią Włościan Dąbia, Grzegórzek i Piasków obiętego, z Artykułu 127 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne wezwał Izbę Prawodawczą do oświadczenia się za kwalifikacyą teyże,

)a(

Izba Prawodawcza postanowiła tę przesłać Senatowi.

Reprezentant Czerninski odczytał podanie P. Głuchowskiego Assessora Trybunału którem odstępując od Kandydacyi na Sędziego Trybunału I. Instancyi, poleca się względom Reprezentancyi na przyszłość w przypadku wydarzyć się mogącego wakansu na podobną posadę.

Izba Prawodawcza przyiąwszy oświadczenie P. Głuchowskiego Assessora, poleciła Kancellaryi Seymowey wysunięcie tegoż z Listy Kandydatów na Sędziego dożywotniego Trybunału I. Instancyi.

Reprezentant X. Dzianott przedstawił prośbę XX. Dominikanów Krakowskich żądaiących, przyśpieszenia od Senatu wskazania funduszu Komitetu Starozak: do zaspokoienia prowizyi od summy zapisowey Wyrokami prawomocnemi zasądzoney.

Reprezentant Librowski nieupatrywał powodów, dla iakichby Zgromadzenie XX. Dominikanów przy prawomocnych wyrokach miało doznawać zwłoki w satysfakcyi, ile forma exekucyi z Ustawy Seymu Nadzwyczaynego znacznie skrócona, dostarcza środki znaglaiące.

Marszałek Seymu oznaymił, iż przedmiot powyższych prowizyi zależy od wynalezienia funduszu do satysfakcyi.

Reprezentant Librowski odezwał się, iż właśnie chciał tego oświadczenia, które się znosi przez niewątpliwe fundusze Starozakonnych pod zarządzeniem Senatu zostaiące, i do tych odsyłał Mówca exekucyią należności Zgromadzenia XX. Dominikanów.

Izba Prawodawcza peticyią XX. Dominikanów głosem Reprezentanta Xdza Dzianott należycie wyiaśnioną postanowiła przesłać Senatowi.

Reprezentant Chwalibogowski Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey wprowadził pod decyzyią Seymuiących proiekt do prawa przedłużaiącego termin praekluzyiny regulacyi hipotek.

Po oznaymieniu opinii łączney Kommissyi Skarbowey z Prawodawczą za przyięciem proiektu.

Izba Prawodawcza zważywszy, iż w przedmiocie regulacyi hipotek dla wszystkich Właścicieli i prawa rzeczowe posiadaiących, pośpiech mógłby bydź osobliwie Instytutom Duchownym szkodliwy, gdy dowody z wykazów za Rządu Cesarsko-Austryiackiego podawanych niemogą dla brakuiących i dopiero wyszukiwać się maiących dokumentów zastąpić; w uwadze następnie, iż Akta Jurisdykcyi Woiewodzińskiey z Epoki Rządu Rzeczypospolitey Polskiey pozostałe, w których szukać będzie trzeba dowodów własności w Gminach X. i XI. przez Starozakonnych zamieszkałych, korrespondencyia z Dostoynym Rządem Królestwa Polskiego ieszcze ukończoną niezostała; postanowiła iednomyślnie: iż termin praekluzyiny do ustalenia tytułów własności i praw rzeczowych Ustawą Seymową z dnia 17 Czerwca r. 1822 w Artykule 79 na półtora roku naznaczony, do dnia ostatniego Grudnia roku 1824 przedłużonym zostaie, a tem samem i bieg półrocza w ciągu którego dozwolone iest czynienie zarzutów Stronom, przeciwko tytułom własności i praw rzeczowych, wedle brzmienia Artykułów 17 i 18 w mowie będącey Ustawy, od powyższego dopiero przedłużonego terminu, w którym urządzenie hipotek u-

kończy się rachować dopiero ma, a zarazem oznaczona została kwota Zł. pol: 4530 na koszta kancellaryi Kommissyi hipoteczney.

Postanowienie to przez Marszałka Seymu z Assessorami i Sekretarzem Seymu podpisany, orzeczono przesłać Senatowi, a w końcu odczytana została prośba P. Augustyna Karwackiego o umorzenie podatku dymowego z Domu przez wiatr uszkodzonego, którą odesłano do Senatu, i Marszałek Seymu odraczaiąc posiedzenie dla zachodzącego Swięta do dnia 15 Grudnia na godzinę w pół do 10tey, oznaymił, iż w dniu tym nastąpi wybór Urzędników z List Kandydatów przez Kommissyią kwalifikacyyną podanych.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Madrytu d. 8 Grudnia.

D. 6 b. m. rocznica urodzin Królowey obchodzona była powszechnem ucałowaniem ręki Królewskiey. Posłowie, Minisrowie, wysoka szlachta i wszystkie osoby znakomitych stopniow składały u Dworu swoie życzenia. Minister sprawiedliwości P. Heredia wyniesiony został przez Króla na hrabiego. — Oczekiwany w rócznicę urodzin wyrok przebaczenia dotąd nie wyszedł.

Nowa zmiana Ministrów nigdzie zapewne większego wrażenia nie zrobiła iak tu, ponieważ wcale nie była spodziewaną. X. Saez zdawał się bydź niewzruszenie pewnym swey władzy. Surowe środki, przymuszone i dobrowolne wynoszenie się, coraz potężnieyszy fanatyzm wzmagały się widocznie. Wszystko zapewne teraz poydzie lepiey! Przynaymniey spodziewać się należy, iż nowi Ministrowie uprzątnąć potrafią trudności, iakie w teraznieyszych stosunkach Hiszpanii zachodzą. P. Casa Irujo, który zostaie teraz na czele Ministeryium, iest mąż umiarkowany i nieprześladuiący; bawił on długo w Ameryce, zkąd żona iego iest rodem, i zdaie się bydź przeciwnym przywroceniu w Hiszpanii do dawnego stanu. Niemożna go także nazwać stronnikiem konstytucyi Stanów; widział on iey błędy i pragnął w niey zmiany; ale że to zaraz nastąpić nie mogło, wszedł w służbę kraiu. Nie zgadzaią się względem wpływu, który zrządził zmianę Ministrów; iedni przypisuią onę Królowey, drudzy iednemu z braci Króla; inni naleganiu wysokiey osoby, którą zostawił tu Xże, który chciał tylko bydź pokoiodawcą Hiszpanii, i przełozeniom nadzwyczaynego Ambassadora iednego z północnych Dworów, który stara się zapobiegać każdemu nowemu poruszeniu w południowey Europie. Poseł innego Dworu miał także przykładać się do tego, i te przełożenia zaczęły się od powrótu Króla i póty czynione były, póki zmiana Ministrów nie nastąpiła. Sądzą także, iż rada stanu będzie znacznie pomnożona i podług liczby Ministrów na sekcyie podzielona.

Rozchodzi się wieść, że X. Saez nie przyiął biskupstwa Tortosy i przestaie na kanonii Toledańskiey. Dodaią nawet, iż po utracie podwóynego urzędu spowiednika i pierwszego Ministra odebrał rozkaz wyiechania we 24 godzin z Madrytu.

Tuteyszy Portugalski Poseł, Hr. Porto Santo, mianowany został przez

swoiego Monarchę Ministrem morskim i osad.

D. 3 przybyło tu z Włoch 11 Jezuitów. Zakon ich odzyskał swoie dobra, lubo nie w wszystkich prowincyiach, iak inne zakony.

Pleban w Zafra zebrał 22,269 realów na potrzeby kraiu.

Dziennik *Restaraudor* mówi, iż w teraźnieyszym stanie Hiszpanii Roialiści muszą się ściśło z tronem i pomiędzy sobą połączyć, uszy przed zwodnictwem zamknąć, a dla prawdy otworzyć, nie wiele mówić, ale dzielnie działać, dla wydźwignienia oyczyzny z labiryntu, w iakim się znayduie; bo inaczey ani stałość Monarchy, ani życzenia iemu przychylnych, ani podziwienia godne przywiązanie ludu nie potrafią zagoić zadanych Hiszpanii ran. Rewolucyioniści rozsypani po całym świecie nie zdaie się aby prędko zginęli, bo chociaż iedni wymieraią, wznowiaią się inni, którzy zamiary i plany tamtych popieraią. Rewolucyioniści Kadyxcy, Madryeccy, Londyńscy i Mexykańscy iednakowe maia cele, i chociaż dziś są pobitemi, powstaią nazaiutrz w większey sile. Znaią oni dobrze miłość ludu do Króla, i dla tego starnią się zrządzić pomiędzy niemi nieufność, nadużywnią dobroci Monarchy, dla uciśnienia ludu, i zwalaią potem na niego winę. Jeżeli z drugiey strony nie uda się rewolucyionistom uzyskać serce Króla, tedy staraią się przynaymniey łudzić go, aby nie był w stanie poznać swoich nieprzyiaciół, i t. d.

Roialiści z las Merindades w dawney Kastylii znieśli 54 ludzi dobrze uzbroionych i w ammunicyią opatrzonych, którzy przebiegali dawną Kastyliią, aż nakoniec zastawszy włościanina na polu, pytali go się, którędyby dostać się mogli do Balmaseda bez przechodzenią przez Villarcajo, gdzie miano iuż o nich wiadomość. Włościanin pokazał im drogę, ale pobiegł zaraz do wsi Cyguenza, a ztamtąd daley, kazał wszędzie na gwałt dzwonić, i tak garstka ta ludzi zobaczyła się wkrotce z wszystkich stron obskoczoną i bez obrony poddała się. Mieli to bydź zbiegli żołnierze z bandy Zawala.

Osada Francuzka w Kadyxie zaięłą dla siebie większą część gmachów publicznych, a klasztory, wyiąwszy kapucyński, na magazyny. Ciągle ieszcze naprawiaią i rozszerzaią warownie, i do dział robią lawety. Skały na wniyściu do zatoki, znane pod nazwiskiem Puercas, rozpoznali inżenierowie i do zbudowania twierdzy za zdatne uznali.

Od granic Hiszpańskich d. 12 Grudnia.

Cztery pułki liniowey Francuzkiey piechoty i dwa iazdy pozostaną w Katalonii. Z pierwszych weszły iuż trzy do Barcelony. Lerida, Tortosa, Taragona i Hostalrich osadzonemi bydź maią woyskiem Hiszpańskiem; zaś Barcelona, Figueras i Urgel powyższem Francuzkiem. — Po kapitulacyi Barcelony mnóstwo Hiszpanów różnych klass przybyło do departamentu wschodnich Pireneów; lecz względem dalszego ich przeznaczenia nic ieszcze Rząd niepostanowił i dla tego trzymanemi są na granicy.

Marszałek Moncey przybył d. 5 b. m. do Perpignanu, a kilku dniami pierwey Jenerałowie Curial i Ricard; przechód woyska trwa ciągle.

Prowincyionalny rząd Katalonii iest tymczasowo w Tarragonie zaprowadzony; Jenerał Eroles zwołał tam Intendentów jeneralnych i wyższych urzędników z Manresa. Zdaie się iednak, iż po wyieździe Marszałka Moncey Jenerał Eroles przeniesie go do Barcelony.

Jenerał Guilleminot przybył d. 7 Grudnia do Baiony, a d. 10 do Bordeaux.

Dla Xięży w Katalonii wyszło pod d. 25 Listopada z Barcelony rozporządzenie, aby w swych kazaniach stosowali się do przepisów, nie wdawali się w politykę i nie używali wyrazów, które wprost lub uboeznie podniecićby mogły umysły do przerwania spokoyności publiczney. Kto temu przepisowi zadosyć nie uczyni, nietylko zabronionem mu będzie miewanie kazań, ale nadto ulegnie karze więzienia, i t. d.

Z Bilbao piszą: że tamteyszey honorowey straży odebrano oręż, i wszyscy officerowie byłego woyska wiary otrzymali uwolnienie od służby z nakazem udania się do swych domów. Przełożenia ich w tey mierze do Rządu miało bydź bezskuteczne.

Z *Paryża d. 16 Grudnia.*

D. 13 przybył tu Marszałek Moncey.

Xże Carignan od czasu iak w walce pod Trocadero został grenadyerem, iest w Bordeaux, gdzie stoi kompaniia do którey należy, przywoływany podczas appelu po imieniu i naystarszy grenadyer odpowiada za niego.

J. K. M. mianował Xże Guiche, Hr. d' Escars i Hr. d' Ambrugeac jenerałami porucznikami.

Z byłey konstytucyyney osady w Kartegenie przeszło 50 officerów przybyło do Marselii, pomiędzy którémi znayduią się oba Naczelnicy Sancho i Torriios.

Podczas wystawienia d. 10 traiedyi Cyda, na którem znaydowali się Xiążęta i Xiężne Rodziny Królewskiey, słowa:

Mais on doit ce respect au pouvoir absolu,
De n'examiner rien quand un Roi l'a voulu.

(Lecz takie uszanowanie przystoi władzy udzielney, i nie należy wchodzić w rozbior, skoro Król tak chciał) przyklasnęło kilka osób, ale większa liczba widzów zachowała się spokoynie.

Xże Angouleme odwiedził szkołę politechniczną, którey uczniowie złożyli mu wiersze na iego tryumfalny powrót napisany.

Podług układu z Rządem Hiszpańskiem pozostaie w Hiszpanii 40,000 woyska Francuzkiego.

Dziennik Gwiazda twierdzi, iż Papież Leon XII na wzbranianie się Kardynała Fesch złożenia arcybiskupstwa Lionskiego, wyznaczył do zarządzenia tą dyiecezyią Biskupa tytularnego.

Dziennik Goniec pisze, iż iak słychać, ieden z bankierów naszych odebrał z Madrytu doniesienie, że teraźnieysze nowe Ministeryium Hiszpańskie nie chce uznać zaciągnioney przez Stany pożyczki. Spadły z tego powodu papiery Hiszpańskie, iak gdyby to nie uznanie lub zaprzeczenie rzecz stanowiło. Wszystko zależy od możności wypłaty, rękoymi, i t. d.

Dzieła P. Beniamina Constans o

o Religii pierwsza część wyydzie z druku na początku Stycznia.

Kr. Akademiia przybrała za korresponduiących członków P.P. Rossini i Thorwaldsena.

W Fontainebleau popełniona została obrzydła zbrodnia. Bezdzietnia wdowa, mieszkaiąca w dosyć daleko odosobnionym domu, została do łóżka przywiązaną i to łóżko z nią zapalono. Gdy przybieżono na ratunek zastano iuż nieszczęśliwą na węgiel spaloną. Wszelkie starania Policyi do wyśledzenia sprawców zbrodni były dotąd daremne.

Z Włoch d. 1 Grudnia.

D. 19 Listopada Ich Cesarskie Wysokości Arcyxiążę Vicekról Lombardzko-Weneckiego królestwa i iego Małżonka przybyli do Parmy dla odwiedzenia N. Maryi Ludwiki, a ztamtąd d. 24 przeiechali przez Mantuę do Wenecyi, gdzie d. 28 w naylepszym stanie zdrowia przybyli.

W Messinie zaczął d. 14 Listopada o godzinie 9 w wieczór wolny deszcz padać, który do godziny 1wszey z północy zamienił się zwolna na ulewę, która do 1580 do godziny 7 z rana powiększaiąc się trwała. Spadaiące z gór potoki wody połączone z płynącą w dolinie poczyniły gwałtowne stromienie, które pozalewały i spustoszyły pobliskie wsie, wszystko co im było na zawadzie zabrały i zniesły, a nawet młyny, kościoły i składy. Wielu mieszkańców padło ofiarą tego natury zdarzenia. Część Messyny zalaną była d. 15 z rana i na 3 łokcie mułem zawalona. Wiele drzwi, które nie zdołały się nawałowi wody oprzeć, zostały wyłmane i domy spustoszone; w wielu domach było na kilkanaście stóp wody. Część domów, przedmieścia S. Leona została z mieszkańcami do morza porwaną, Przedmieście Cezera poniosło także wiele szkod, ale przecie nie wiele osób życie utraciło. Wiele pobliskich wsi zostało zburzonych a niemało ludzi poniosło morze do Kalabryi, na którem zapewne życia postradali. Nieszczęśliwi, którym udało się z zostawieniem wszelkiego maiątku uratować, pomieszczonemi są z rozkazu Rządu w klasztorach, gdzie kosztem publicznym są żywionemi. Liczba znalezionych zwłok do 1980 wynosiła 331.

Oyciec S. na ponowioną prośbę przez gwardyią mieyską Rzymu i przez wzgląd na wielorakie iey usługi uwolnił ią od czynney służby; ma tylko na złożenie swych chorągwi obmyślić mieysce. Officerom podof: aż do sierżanta dozwolił nosić mundury. — D 13 Listo: odwiedził Oyciec S. Xżną Łukieską, która chociaż słaba po dwa razy nogi iego ucałowała. — Kardynał Consalvi mocno znowu zachorował. — Mówią, iż Oyciec S. ogłosi d. 23 Grudnia Jubileusz i otworzenie S. Forty; ale niema pewności, zdaie się owszem, iż przed zaczęciem karnawału nastąpią w różnych kościołach nadzwyczayne missyie i dopiero po trzech Królach otworzone bydź maią teatry. — Podług spisu ludności Rzymu na Wielkanoc r. 1822 wynosiła 136,085 głów, a na Wielkanoc 1823 roku 136,269. Lecz do tey liczby nie należą żydzi, których bydź ma do 7000. Kacerze, Turcy niewierni pomieszczeni iednak są w powyższey liczbie, których na Wielkanoc roku 1822 było 275, a w r. 1823 tylko 234.

DODATEK
DO N^ro 105.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z Krakowa Dnia 31 Grudnia 1823 Roku we Srodę.

— Z *Krakowa*. —

Momentalne wypogodzenie się gwiazd d. 28 b. m. niedozwoliło oznaczyć położenia spostrzeżonego w tym dniu Komety względem koła wrębnego porównań i równika, tudzież gwiazd stałych blisko których znaydował się. D 29 maiąc *wznoszenia się prostego* 251 stopni, zaś *zboczenia północnego* 9 stopni, znaydował się w konstellacyi *Ophiucha*. Dnia 31 maiąc *wznoszenia się prostego* 255 stopni, *zboczenia północnego* 14 leżał w konstellacyi *Herkulesa*. Głowa tego Komety mierzona mikrometrem niciannym zamykała 52 sekund łuku, ogon zaś rozciągał się na Niebie blisko o 2 stopnie kieruiąc się ku północney koronie.

Wincenty Karczewski,
Adjunkt Ob. Ast.

Z Rzymu d. 3 Grudnia.

Przybyli tu Margrabia Badeński i Jenerał Bertrand.

D. 26 z. m. ochrzczona tu została 15toletnia Turczynka Nasife Caraiani, która podczas powstania Greków w mieyscu swego urodzenia Fanari w Morei dostała się w niewolą Grecką, i żyiąc pomiędzy niemi okazała chęć bycia ochrzczoną. Przywieziona została przez Greków do Ankony, gdzie tamteyszy Biskup, Kardynał Falzacoppa, rozkazał ią uczyć chrześciiańskiey nauki.

Angielską bryganiynę zaskoczyła pod brzegami Ankony d. 17 Listopada okropna burza. Z 9 maytków zachorowało dwóch na przodzie okrętu; ieden z nich wpadł w morze, i zaraz go połknęła ryba, która od dwóch dni za tym okrętem pływała. Reszta maytków uciekli na maszt, gdzie 48 godzin siedzieli żywiąc się cebulą, póki im Papiezki okręt nieprzybył na ratunek i do portu Ankonu wraz z bryganiyną nie wprowadził

Z Londynu d. 13 Grudnia.

Nowy zaciąg do woyska ma bydź z naywiększą oszczędnością uskuteczniony; nietylko officerowie na połowie żołdu będący wezwanemi będą do służby, ale i oddaleni żołnierze, aby ile możności zmnieyszyć dawane zwykle na rękę pieniądze.

Okręty kupieckie tak wiele zabiera-

ia maytków, iż admiralicyia potrzebuiąca 200 maytków do Demerary, przymuszona była na wszystkich rogach poprzybiiać kazać wezwania, aby stawili się maytkowie, ponieważ będąc na kupieckich okrętach lepiey niż na Królewskich płatne ki, pokryli się.

Pożyczka, ktorą Rząd Austryiacki od Bankierów Rotschild i kompanii Baring i komp: Reid, Jrving i komp: naspłacenie długu Rządowi Angielskiemu ściągnął, przyszła do skutku z dogodnością dla obu stron. Pierwszy termin w kwocie 400,000 Fs. uiszczony iuż został kamerze skarbowey.

Wczorayasza Gazeta Goniec zawiera długi artykuł o złem postępowaniu Jenerała Riego po obięciu d. 17 Sierpnia w Maladze dowództwa, tak przeciw Hiszpańskim mieszkańcom iako i osiadłym tam Anglikom. Zaraz po nim następuie drugi o naradzie gminney rady Londynu względem wystawienia pomnika Riego, w ktorym taż Gazeta wyraża: Nie mamy zamiaru czynić uwag nad nierossądną tą naradą; ale powiadać zawsze będziemy iż śmierć iego iest niesłuszną i plami rząd, który iey dopuścił. Może Riego zasługiwał umrzeć, ale był przez zdradę w ręce tym oddany, którzy go na śmierć skazali. Cokolwiek bądź ponwiedzą o nim, nigdy nie było i nie będzie rewolucyi, w ktorey nie znalazłoby się tysiąc podobnych Riego ludzi. Był on patryiotą, którego *Morning-Chronicle* wychwalała, ale teraz o nim milczy.

Z członków Stanów przybyło znowu do Anglii kilku.

Podpisy na składki dla Hiszpańskich wychodniów wynoszą iuż do 3300 Fs.

W wiosce Jrlandskiey w hrabstwie Londondery zebrano dla nieszczęśliwey wdowy po Riego 11 Fs.

P. Belzoni pisał do iednego z swoich przyiaciół pod 21 stopniem północney szerokości, iż w śmiałey swey podróży w głąb Afryki nie od Maurów, ale od Anglików wielorakich doznaie przeszkód, którzy między innemi rozpuszczaią kłamstwo, że nadużywa polecaiących listów i udaie się za ajenta Angielskiego. Powtarza, co iuż dawniey pisał z Tangeru, że zupełnie swoim kosztem podróżuie. O mieyscu swoiego pobytu wcale nie wspomina, aby iego nieprzyiaciele nie dowiedzieli się, gdzie teraz znayduie się. — Do tego listu dołączone iest pismo Ministra Cesarza Fezu i Maroko, Sidi Benzeul, który poznał się z P. Belzoni w Egipcie, i w którem mu donosi, iż Monarcha iego wydał rozkaz, aby w swey podróży z Tangeru do i Fez, z wszelkiemi honorami i względami był przyymowany. — Podróż iego do z Fez bawienie tam, podarunki, &c. wynosiły do 1000 Fs. które z własnego maiątku zastąpił. Minister w Fez posłał oddzielnego Dromadera z pieniądzmi i listami do P. Belzoni do Tombuktu na przypadek, ieżeli iuż karawana odeszła.

D. 1 Grudnia zgromadził się zwyczayny Kongres Ziednoczonych Stanów północney Ameryki.

Stambułu d. 25 Listopada.

Gdy od zapowiedzianego ziechania tu Ces. Rossyyskiego Radcy Minciaki, którego przybycie przypadek tylko spóźniał, nie zachodzi wątpliwość, iż spory między Rossyią i Portą zagodzone-

mi zostaną, przeto uspokoiły się umysły względem zagranicznych stosunków, i Dywan trudni się iedynie wewnętrznemi sprawami, a zwłaszcza ulepszeniem skarbu.

Zapowiedziane dawniey z pewnością przywołanie byłego Tłumacza Porty Argiropoulo, nie ziściło się dotąd; lecz sądzą, iż tylko iest zawieszone

Kapitan Basza powrócił z większością swey flotty do Dardanellów i okręty potrzebuiące naprawy znayduią się iuż w porcie. Jedna dywizyia tey flotty pod rozkazami Real - Bey pozostać ma przez całą zimę z eskadrami Egipską i Algierską na Archipelagu, czego nigdy ieszcze nie było. — Jakkolwiek tegoroczna morska kampaniia niebyła pomyślnieyszą od przeszłoroczniey; z tem wszystkiem Kapitan Basza nie utracił żadnego woiennego okrętu, ale przeciwnie zniszczył w różnych mieyscach do 15 okrętów powstańców, chociasz tego lata ledwie z trzecią od przeszłoroczniey liczby pokazywali się na morzu.

Los Missolungi nie był ieszcze do połowy Listopada roztrzygniony. Od lądu oblegaią to miasto Baszowie Skutary i Omer w 15000 ludzi, i uratowanie iego zależy od tego, ieżeli wysłana mu na pomoc z Hydry flottyla przybędzie na czas i będzie dosyć mocną do wyparcia z odnogi Lepanto zostawionych przez Kapitana Baszę okrętów. Osada składać się ma z 4 do 5000 naylepszych woysk Greckich.

Z Ipsary d. 6 Października

Zawinęła tu połączona Grecka flotta, dla nabrania świeżey wody, a potem daley popłynienia.

Z Scala nuova piszą, iż z 10,000 Greków dawniey to miasto zamieszkuiących, nie znayduie się tam teraz iak 500.

Wyspy Eginy bronią dwa woienne okręty pod rozkazami dwóch kobiet.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

robione w Obserwatoryum Astronomicznem UNIWERSYTETU JAGIELLONSKIEGO, *w Miesiącu Grudniu roku 1823.*

Dzień	Wysoko: Baromet:			Stan Thermometru			Hygrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.
	ran	po poł;	wieczr:	rano	po poł:	wieczr:	rano pop: wie:	ran: p.p. w.	
27.	27.5,2	27 4,6	27.4,0	— 4.	0.	— 4.	100. 75 100	SO. O. O.	poch. poch. poch
28.	27 3,9	27.5,0	27.5,6	— 4.	† 0,2	— 3.	98 78. 95.	SO SOSO	poch. poch. poch
29.	27.5,1	27.4,1	27.3,6	— 7,2	† 1,4	† 3.	100 .82. 85.	S. S. S.	mgła. poch. poch

TEATR NARODOWY.

We Czwartek iako w Dzień 1 Stycznia Nowego Roku 1824, dane będą z naycelnieyszych sztuk wyiątki sceny i spiewy w ięzyku Polskim i Włoskim czyli wielki Teatralny *Quotlibet*, to iest *Co kto lubi.*

Dnia 29 i 30 Grudnia 1823 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	12	15	11	—	10	15	10	—
— *Żyta*	7	15	7	—	6	15	6	—
— *Jęczmienia*	5	15	5	—	4	15	—	—
— *Owsa*	8	—	7	—	6	15	—	—
— *Jagieł*	4	—	3	24	3	20	—	—
— *Grochu*	19	—	18	—	17	—	—	—
— *Rzepaku*	19	—	18	—	17	—	16	—

W Gdańsku dnia 19 Grudnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	160	do	210
Żyta	— —	100	—	110.
Jęczmienia	— —	80	—	86
Owsa	— —	60	—	66
Grochu	— —	110	—	120.

Bieg Pieniędzy

W Krakowie d. 23 Grudnia

Czer:Zł:Holl:monetą Courant Złp.	20	gr.	15
detto Cesarski . . . . . —	20	—	3
Fryd. Pruskie . . . . —	35	—	—
Louidor . . . . —	38	—	—
złoto frankówki . . . . . —	33	—	—
Szeiny Wiedeńskie za 100 . —	224	—	—
Złoty ryński Szeinami . . —	1	—	22

LOTERYIA KRAIOWA.

W 66 Ciągnieniu d. 31 Grudnia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

26. 21. 77. 69. 86.

Przyszłe 67 Ciągnienie dnia 7 Stycznia r. b. przypada.

UWIADOMIENIE.

Od d. 7 Stycznia 1824 przez cały karnawał dawane będą co środa Kassyna od godziny 7 w wieczor do dwunastey w sali JP. Knotza w ulicy S. Jana z dobraną muzyką, naylepszem oswieceniem, wygodą i usługą dla gości. Pierwsze Kassyno w d. 7 Stycznia przeznaczone iest na korzyść ubogich, a następne dla abonowanych i przybywaiących za nabytemi w kassie biletami.

DONIESIENIA.

Notaryusz Mataklewicz od 1 Stycznia 1824 przenosi Kancellaryą i mieszkanie do Kamienicy w Ulicy Grodzkiey pod L. 180 stoiącey.

Podpisany Notaryusz publiczny Wol. M. Krakowa z Jego Okręgiem stosownie do Rezolucyi Wysokiego Trybunału Rzeczypospolitey Krakowskiey z dnia 22 Grudnia r. b. do Nru 4,228 wydaney, zawiadomia Szanowną Publiczność iż ruchomości po ś. p. Barbarmo Lewińskiey, powtórnego małżeństwa Morgensternowey pozostałe, jako to: Suknie, bielizna stołowa, pościel, stolarszczyzna, lustra zwierciadła, obrazy i różne malowidła, śrebra i kosztowności, faians, porcellana szkło, żelaziwo różne, blacha, cyna miedz i mosiądz nakoniec różne sprzęty gospodarskie i Xiążki w dniu 7 Stycznia i następnych 1824 Roku w Krakowie przy ulicy Szewskiey pod L. 352 na drugim piętrze, o godznie 10 ranney, a po południu o godzinie 2giey przez publiczną licytacyą za gotową śrebrną courant monetę sprzedawane będą. — w Krakowie dnia 29 Grudnia 1823 roku.

Leo z Pszczółek Rawicz Pszczółkowski.